

ENTREE DES JOUEURS DE GUITTAIRE

1714

TERRA DE GUITARRA

Gaitas

Santiago de Murcia

Pasacalle sobre la cruz *

Antonio de Santa Cruz

Marionas

Francisco de Guerau

Jacaras

Gaspar Sanz

Pasacalle sobre la D*

Antonio de Santa Cruz

Los Ympossibles

Santiago de Murcia

Fandango

Santiago de Murcia

David Murgadas

Guitarra barroca

Estrena mundial. Transcripció i revisió per a concert per David Murgadas.

Malgrat la situació que es vivia a Catalunya amb la guerra dels Segadors i el setge a Barcelona, la cultura musical no decau, ans al contrari. Les danses populars de l'època i les cançons feien revifar un poble malmès. La guitarra – anomenada guitarra castellana i catalana i coneguda en l'actualitat com a guitarra barroca – era l'instrument més popular. Quasi tothom en tenia una i interpretava qualsevol de les danses que estaven de moda en aquell moment. A partir de llavors la cultura guitarrística ha estat imparable.

En aquest programa es fa una mostra de les obres dels compositors de la Corona d'Aragó i la Corona de Castella més importants i que ens han deixat una literatura musical importantíssima: Gaspar Sanz, Francesc de Guerau, Santiago de Murcia i Antonio de Santa Cruz. D'aquest últim compositor, David Murgadas ha transcrit i revisat del manuscrit original els *pasacalles* i els interpreta en versió concert.

David Murgadas esdevé un dels guitarristas catalans més prolífics dins el món guitarrístic català. De formació clàssica amb Guillem Bernabé a Rubí, a l'Escola d'Arts Musicals Luthier de Barcelona i amb el mestre José Tomás, deixeble d'Andrés Segovia al Conservatori Superior de Música d'Alacant, s'especialitza també en el repertori del Renaixement i Barroc i amb els instruments antics de corda polsada –viola de mà, llaüt, tiorba i guitarra barroca a l'Esmuc i al Conservatori de Toulouse. És professor superior de guitarra clàssica i Màster en la praxis de la interpretació de la música antiga.

Des de l'any 2008 és professor i director artístic del SONA A GUITARRA: Curs d'orquestra de guitarres i Concurs Internacional per a joves guitarristes i professor al Conservatori Professional de Música d'Igualada des de l'any 1995

Reconegut a nivell internacional David Murgadas realitza concerts, cursos i conferències arreu. És creador de diversos grups de cambra i ha realitzat diverses gravacions en Cd. Cal destacar el Cd CODEX amb obres de Santiago de Murcia on ha versionat les peces originals amb la incorporació d'instruments de la cultura catalana: sac de gemecs, viola de roda, flautí, flabiol i percussions.

Dona a conèixer el repertori per a guitarra dels segles XVII i XVIII, encara força desconegut, en format de concert i conferències.

Per aquest concert David Murgadas utilitza un instrument històric –la guitarra barroca– construït al 2007 pel luthier australià Peter Biffin.

1714. TERRA DE GUITARRA. És un concert comentat de manera amena i propera.

UNA MICA D'HISTÒRIA

A finals del segle XVI, les guitarres i les violes de mà del Renaixement es van transformar en un instrument més senzill i versàtil. L'any 1586, a Barcelona, el famós metge i guitarrista Joan Carles i Amat va publicar el primer tractat en català de guitarra i vandola. Descriu la guitarra de cinc ordres (4 cordes doblades i una simple), i la manera de tocar-la. L'instrument va tenir una gran difusió al segle XVIII; va esdevenir apte per a la música més sofisticada i també per fer ballar i acompanyar cançons. El tractat de Carles i Amat és el primer que parla de guitarra espanyola, nom amb què a aquest instrument es coneixerà a Europa des dels inicis del segle XVI. A nivell tècnic, el tractat d'Amat fa referència, per primera vegada, de la tècnica de l'acord o rasgueado en contraposició amb la del puntejat tradicional de la viola de mà i el llaüt.

Afirma Johannes Tinctoris, compositor flamenc al servei de la cort de Nàpols i un dels grans teòrics de la música renaixentista en el seu tractat *De inventione et usu musicae* (1483-1487), que la guitarra és un instrument d'origen català. Sigui com sigui, el cert és que aquest instrument va tenir una gran difusió arreu de les terres catalanes durant els segles XV i XVI i, més enllà, les grans aportacions tècniques, didàctiques i compositives relacionades amb aquest instrument han vist la llum al nostre país.

Comparades amb les guitarres romàntiques posteriors, les guitarres barroques eren més petites i tenien una caixa més estreta i amb corbes més suaus. Els dissenys, però, variaven segons el constructor i la procedència: les italianes, franceses i alemanyes acostumaven a tenir una decoració més luxosa, mentre que les espanyoles eren més senzilles.

La guitarra barroca per antonomàsia és la del mallorquí Francesc Guerau (1649-1717). I, a finals del segle XVIII, neix a Barcelona qui va ser considerat el més gran guitarrista de la seva època: Ferran Sors. Autor del cèlebre *Methode pour la guitare*, la seva obra com a guitarrista inicia una època d'esplendor d'aquest instrument que assolirà el seu punt culminant amb el guitarrista i compositor de Vila-real, Francesc Tàrraga Eixea considerat el creador de la tècnica de la guitarra clàssica del segle XX. Els deixebles de Tàrraga difondran el seu mètode arreu del món. Amb ells, la guitarra assolirà el seu màxim esplendor. I serà a Barcelona, principal centre difusor d'aquest instrument, on vindran els grans guitarristes del segle XX com Andrés Segovia, Narciso Yepes o Regino Sainz de la Maza a perfeccionar la seva tècnica de la mà de mestres com Miquel Llobet, deixeble de Tàrraga, a qui li devem els primers enregistraments de guitarra clàssica, l'any 1925.